

Aanvullende informatie op de startnotitie (Dordtse) Visie voor het Voortgezet Onderwijs (2023)

Onderdeel 1: Toelichting op de drie speerpunten

Onderstaande drie speerpunten komen overeen met de reeds vastgestelde Dordtse onderwijsvisie 2030 (0-12 jaar)¹ en zorgen op deze manier voor een logisch vervolg.

1. Basisvaardigheden (taalvaardigheid, rekenvaardigheid, digitale vaardigheden)
2. Preventie en zorg
3. Talenten en brede vaardigheden

Daarnaast is het de bedoeling zoveel mogelijk gebruik te maken van de reeds bestaande plannen, zoals de strategische plannen van de scholen zelf, het Ondersteuningsplan Passend Onderwijs Drechtsteden PO en VO en de opdracht voor Dordrecht Sociaal.

Niet alleen in structuur maar toch vooral inhoudelijk ligt de verbinding met de Dordtse onderwijsvisie (0-12 jaar) voor de hand. Het aansluiten bij de afspraken die er al zijn tussen gemeente, onderwijs en partners, het investeren in en continueren van doorgaande leerlijnen en zorglijnen behoren tot de uitgangspunten vanuit de reeds bestaande onderwijsvisie. Daarnaast kan er inhoudelijk geprofiteerd worden van de gemeentelijke inzet in het Dordts Leerprogramma², dat immers tot doel heeft beter het leerpotentieel te benutten van leerlingen die te maken hebben met een risico op leerachterstanden. Het is belangrijk om gezamenlijk te bepalen op welke manier dit uitgangspunt ook op het voortgezet onderwijs wordt gecontinueerd.

Gemeente als regisseur voor speerpunt 3: Talenten en brede vaardigheden

Daar waar speerpunt 1 onder regie van het onderwijs valt en speerpunt 2 onder regie van het samenwerkingsverband, zal de gemeente als regisseur optreden op het derde speerpunt. Dordrecht heeft veel te bieden. Niet voor niets is de stad een aantrekkelijke stad; het staat in de top tien van de 50 grootste steden. We willen ook voor onze jongeren aantrekkelijk zijn. Om te wonen en om te werken, maar in het kader van onderwijs vooral om te kunnen leren en zich te kunnen ontwikkelen. Naast een goede beheersing van de basisvaardigheden is het ontwikkelen van bredere vaardigheden belangrijk voor de vorming van jongeren naar volwassenheid. De scholen stimuleren hun leerlingen ook om kanten van zichzelf te ontwikkelen waarbij je meer kan laten zien dan alleen taal en rekenen. Op onze Dordtse scholen is aandacht voor kunst en cultuur, voor sport en beweging, voor techniek en wetenschap en voor verschillende vormen van persoonlijkheidsontwikkeling. We willen dit aanbod versterken in de stad door naschoolse programma's beter te verbinden aan de scholen en de wens van de jongeren zelf. Bij een breed aanbod hoort ook dat er mede in het kader van passend onderwijs, aandacht wordt besteed aan meer- en hoogbegaafdheid en dat er gepersonaliseerde talentprogramma's worden ontwikkeld.

• Glansrijke toekomst

In het prioriteringskader 'Agenda Dordrecht 2030' is de ambitie opgenomen om in 2030 een sociaaleconomisch sterke stad te zijn. Dit betekent dat Dordrecht veerkrachtige inwoners heeft met een hoger welvaartsniveau en een stad is met voldoende en robuuste werkgelegenheid en een kwalitatief goed arbeidsaanbod.

De *Programmaliijn Glansrijke Toekomst voor Dordtse jongeren* uit de Agenda 2030 wordt bij de opgave Human capital & Arbeidsmarkt ondergebracht. We werken er aan om ieders talent te benutten en te koppelen met wat onze bedrijven nodig hebben. Hiertoe is een investering nodig in de toekomst van de huidige en komende jongere generaties van de stad. Investeren in deze jongere

¹ <https://raad.dordrecht.nl/Documenten/Dordtse-Onderwijsvisie-2020-2030-1.pdf>

² https://cms.dordrecht.nl/Ondernemers/Overzicht_Ondernemers/Subsidie/Het_Dordtse_leerprogramma

generaties heeft bovendien een positieve invloed op de intergenerationele overdracht (het doorgeven van bepaalde kwaliteiten, eigenschappen of problemen aan de volgende generatie), waardoor de investering een blijvend effect heeft op opvolgende generaties. Eén van de oplossingsrichtingen voor het programma 'Glansrijke toekomst' is het maken van langdurige afspraken met het voortgezet onderwijs, vooral als het gaat om brede vaardigheden³ voor de Dordtse jongeren.

- **Menselijk kapitaal**

Met de opgave "Menselijk kapitaal en arbeidsmarkt" zetten we in op het beter benutten, vergroten en behouden van het arbeidspotentieel van de Dordtse beroepsbevolking. Eén van de drie samenhangende lijnen is de toekomst voor de Dordtse jeugd. Deze lijn moet het Dordtse onderwijs in sterke verbinding met de regionale arbeidsmarkt brengen. Daarnaast willen we de leerlingen van het voortgezet onderwijs vaardigheden laten ontwikkelen, die van pas komen in hun latere (werkende) leven. Het is daarom logisch om een koppeling tussen deze visie en de opgave te maken om zo te investeren in en te profiteren van het potentieel.

- **Sport en bewegen**

Sporten geeft plezier en een gevoel van trots. Het is goed voor je gezondheid, het geeft energie en het gevoel dat je meedoet. Ook verbindt het mensen en heeft zo een sociaal karakter. Daarnaast kan sport als preventief middel worden ingezet worden bij allerlei ondersteuningsvragen. Daarom vinden we het belangrijk dat er zo veel mogelijk Dordtse jongeren in beweging zijn. Het begint allemaal bij de jeugd, want jong geleerd is oud gedaan. Met de gemeentelijke ambitie dat de Dordtse jeugd bij de sportiefste groep van Nederland behoort horen structurele en langdurige afspraken met het voortgezet onderwijs. Daar hoort onder andere een sportieve schoolomgeving bij.

- **Cultuur**

In de afgelopen decennia is er veel geïnvesteerd in een levendige binnenstad en de culturele infrastructuur van de stad. Dordrecht schiep aantrekkelijke ontmoetingsplekken in de stad; voor de eigen inwoners van de stad en de regio, voor nieuwe bewoners en bedrijven om het aantrekkelijk te maken om zich hier te vestigen en voor toeristen uit binnen- en buitenland. Als het gaat om cultuureducatie op de scholen, dan ligt de verantwoordelijkheid bij het onderwijs, maar daarnaast is de bereidwilligheid vanuit de gemeente en de cultureel partners in de stad groot om jongeren te ondersteunen in hun culturele ontwikkeling.

- **Samenwerking**

Door samenwerking kunnen kansen gecreëerd worden voor kinderen in een tijd waarin de schoolomgeving steeds complexer wordt. Samen met het onderwijs willen we zowel inhoudelijk én wat betreft voorzieningen optrekken met instanties, organisaties en bedrijven in de stad. Te denken valt aan schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, preventieteams, politie, dienst gezondheid en jeugd, clubs en verenigingen. Door elk schoolbestuur wordt samenwerking met de gemeente en met andere schoolbesturen aangegeven als middel om te komen tot optimaal gebruik van onderwijsvoorzieningen en waar nodig, van gebouwen.

- **Integraal Huisvestingsplan voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs**

In deze beleidsperiode worden er afspraken gemaakt over onderwijshuisvesting middels een Integraal Huisvestingsplanplan voor het VO en VSO. Hierbij is het nadrukkelijk de bedoeling dat de inhoud leidend is voor de vormgeving van deze plannen en uiteindelijk de vormgeving van de gebouwen.

³ <https://www.slo.nl/thema/meer/21e-eeuwsevaardigheden/>

Onderdeel 2: Toelichting op vier thema's

Met de visie wordt onder meer beoogd om verbinding te maken met in ieder geval de volgende thema's vanuit het politiek akkoord:

1.1 Bestaanszekerheid en gelijke kansen

Dordrecht heeft in vergelijking met andere steden een relatief lage sociaaleconomische status . Er zijn verschillen tussen kansarm en kansrijk en dat laat zich zien in de verschillende wijken, buurten, straten en gezinnen⁴. Het is vanzelfsprekend dat bestaanszekerheid en kansgelijkheid in het onderwijs een belangrijk onderdeel van de visie vormt. Onderwijs, gemeente en partners maken via een visietraject afspraken over de manier waarop kansgelijkheid bevorderd kan worden.

1.2 Duurzame en groene stad

Zowel in het Politiek Akkoord als in de Agenda Dordrecht 2030⁵ zijn duurzaamheid, circulariteit in economie en bouw, het omgaan met groen en de verduurzaming van gebouwen belangrijk. Deze uitgangspunten worden meegenomen in het Integraal Huisvestingsplan voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. Op deze manier realiseren we onderwijshuisvesting, die passend is bij de inhoudelijke opgave voor de toekomst.

1.3 Veilige, leefbare en levendige stad

De gemeentelijke uitgangspunten op veiligheid en levendigheid passen goed bij de opgaven die de schoolbesturen zich hebben gesteld. Daar waar mogelijk wordt er verbinding gemaakt met de uitgangspunten en uitwerking van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Dordt-West.

1.4 Een gezonde arbeidsmarkt

Gemeente en onderwijsinstellingen beschouwen een vroege voorbereiding op de steeds veranderende arbeidsmarkt als een gezamenlijke opgave. Daarbij heeft de gemeente de ambitie om de mogelijkheden van de (regionale) arbeidsmarkt te verbinden met het bestaande onderwijsaanbod (Opgave Menselijk kapitaal en arbeidsmarkt). Daarnaast beoogt de gemeente met het programma Glansrijke Toekomst voor de Dordtse jongeren (12-27) om hen klaar te stomen voor de arbeidsmarkt waarbij zij beschikken over brede vaardigheden voor een kansrijke stad.

⁴ <https://kansenskaart.nl/#11/51.7815/4.7089>

⁵ https://cms.dordrecht.nl/Onze_stad/Overzicht_Onze_stad/Agenda_Dordrecht_2030

Onderdeel 3: Rollen en verantwoordelijkheden

Hoe zijn de verantwoordelijkheden verdeeld?

Scholen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs dat zij geven. De schoolbesturen zijn hoofdverantwoordelijk voor de kwaliteit en de uitvoering van de wettelijke taken van het onderwijs. De onderwijsinspectie is vervolgens weer verantwoordelijk voor het jaarlijks toezicht op de scholen en de besturen bij het uitvoeren van de taken en besluiten. De gemeentelijke taken voor het onderwijs zijn beperkt, maar zeker belangrijk. De gemeente en de diverse ketenpartners hebben vanuit de Wet publieke gezondheid, de Jeugdwet, de Wet kinderopvang, de Leerplichtwet, de Wet op het primair- en voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op passend onderwijs verschillende wettelijke taken, die elkaar raken en aanvullen. Dit zijn taken zoals veilig en gezond opgroeien, leerplicht, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting, onderwijsachterstandenbeleid, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, volwasseneneducatie, de aansluiting passend onderwijs op jeugdhulp en de opdracht om met onderwijsbesturen jaarlijks op overeenstemming gericht overleg (in Dordrecht via het LEA) te voeren over deze onderwerpen.